

בית כנסת בני ישראל

HEGEDŰS-CSÁKY-BENÉI JISZRÁÉL ZSINAGÓGA
és
BÉT SMUÉL TANHÁZ

ZSINAGÓGAI INFORMÁCIÓK
2026. január 18 -január 24.

Közvetlen link:

<https://us04web.zoom.us/j/6579029560>

ID szám: 6579029560

Password: 917838

BÉT SMUÉL TANHÁZ ZOOM ELŐADÁSAI:

בית מדרש-בית שמואל

הרצאות ושיעורים בזום

január 18. vasárnap 18:00	Szerdócz Ervin: Hetizakasz és Háftará
január 19. hétfő 18:00	Zev Paskesz: Kommentár irodalom
január 20. kedd 18:00	Róth László: A csodarabbik nyomában
január 21. szerda 18:00	Darvas István: A kommentárok világa
január 22. csütörtök 18:00	Fekete László: Kántorművészet

Hétköznapi imarend

vasárnap-péntek reggel zsinagóga	08:00
---	--------------

vasárnap-csütörtök este ZOOM	18:00
vasárnap-csütörtök esti ima ZOOM	18:30

Sábbáti tudnivalók 2026. január 18 – január 24.

זמני התפילה בשבת

tanulás	17:30
esti ima	18:00
szombat délelőtti istentisztelet	09:00 hetiszakasz: BO

Egy mondat a hetiszakaszból

משפט אחד מהפרשת השבוע

...בועורינו ובזקנינו נלך....

"... időseinkkel és ifjainkkal megyünk..."

Mózes II.10.9.

פרשת בא

BÓ

Forrás: <file:///C:/Users/schon/Desktop/ORZSE%20ALL/hitelet50.htm>

Kommentár: **Deutsch Gábor**

Ezen a héten Bó szakaszát olvassák a zsinagógában, jelentése: "Menj be". Mármint Mózes a fáraóhoz, és jelentse be az újabb csapást, a **sáskákat**. Ez a büntetés Gosen földjét sem kímélte. A sáskák felfaltak minden fűvet, fát, a lábon álló termést. Ennek hatására már az udvarban is hajlamosak voltak a megegyezésre. "Még mindig nem tudod, hogy elveszett Egyiptom." A sáskajárás mérete megijesztette az uralkodót, s hívta Mózeset és Áront. "Vétkeztem az Örökkévaló I- netek ellen és ti ellenetek", és kérte Mózeset, imádkozzék, hogy e vész elmúljon. Erre erős nyugati szél a Vörös Tengerbe vetette a sáskák tömegét. Ezután a király már nem volt ura akaratának. Lett volna ideje, ereje, hogy jó útra térjen, de a büntetések sorát már el kellett szenvednie.

"És megkeményedett a fáraó szíve; nem bocsátotta el Izrael gyermekeit." Következett a 9. csapás, a sötétség, ami a Szentírás szerint 3 napig tartott, s olyan sűrű, tapintható volt, hogy a mozgást is korlátozta. A héberék házában világosság honolt. Mahler Ede magyar zsidó orientalista és kronológus szerint az egy napig tartó teljes napfogyatkozás okozta a rendkívüli sötétséget, amelynek tartama ugyan csak egy nap volt, de dermesztő, bénító hatása három napig mozdulatlanságra kárhoztatta Egyiptom lakóit.

Az elsőszülötteket ért csapás előtt a Gondviselés felszólította Mózeset és Áront, szóljanak a néphez, hogy jelöljék meg az ajtófélfákat a pészachi áldozati bárány vérével és ekkor az Örökkévaló angyala átugorta (pészach szó jelentése) a megjelölt házakat, ahol nem arat majd a halál. E szidrából a következő vallási utasításokat tudjuk:

- pészach ünnepe
- Niszán hó legyen a hónapok között az első
- Az imaszíj (tefilin) kézen és homlokon emlékeztessen a kivonulásra
- Az ajtófélfákat meg kell jelölni (mezuza)
- Az elsőszülöttek felszentelése (később kiváltása).

A "KIVONULÁS" TÖRVÉNYEI

KOMMENTÁR

Részlet Menáchem Meron: **Az élő Biblia** című könyvéből

**Széder este
/a tálon bárány/**

Ha a legmeghittebb zsidó családi ünnep, a Széder-este eredetét akarjuk tanulmányozni, elsősorban a mai hetiszakaszhoz kell fordulnunk.

Évezredek óta ünnepeljük ezt az estét a hozzá tartozó szertartásokkal, elbeszélésekkel. De az első "Szeder" -este nem az emlékezés, hanem valóságos események estje volt.

Bárányt kellett őseinknek áldozniuk a kivonulás előestéjén, és az áldozatot nevezték "Pészách" -nak. "A hónap tizedik napján vegyen minden család, minden ház egy bárányt" (Ex. 12/3). Négy nappal a kivonulás előtt "tüntettek" őseink a

báránnyal, hogy az egyiptomiak lássák, miként áldozzuk fel az ő "szent" állatukat a mi Istenünknek. Akkor a "mácá", a kovásztalan kenyér, még nem volt törvény, hanem a kivonulás sürgőssége miatt készült keletlen kenyér.

A mai Széderrel közös előírás volt, hogy a család együtt ünnepelt. De ha a család kis létszámú volt, meghívták a bárány elfogyasztásához a szomszédokat. "Ha a ház lakói kevesek a bárányhoz, vegyen ő (a ház

ura) és közeli szomszédja (együtt) a számuknak megfelelő bárányt" (Ex. 12/4).

Napjaink széderestje is akkor szép, ha nemcsak a szűk család, hanem hozzátartozók és vendégek is ülnek az asztalnál. Ezen az estén nemcsak az egyiptomi kivonulást ünnepeljük, hanem a zsidó nép, a zsidó hagyomány egységét is Izraelben és a diaszpórában egyaránt. Vallásos és vallástalan, héberül és más nyelven beszélő, szfárádi vagy áskenázi egy érzésben és gondolatban egyesülnek: szolgák voltunk és szabadok lettünk.

Sokat foglalkoznak napjainkban azzal a kérdéssel, hogy ki a zsidó. Diaszpórában élő testvéreink szempontjából két nap jelzi a zsidó naptárban a népünkhöz való tartozást. Az egyik a Jom Kippur, a másik Pészách első, azaz Széder-estje. Érdekes, hogy mindkét ünnep semmibe vevését a Tóra a "kárét", azaz a népből való kirekesztéssel kommentálja. "És rekesztessék ki Izrael közösségéből" (Ex. 12/29) - mondja az Írás Pészáchkal kapcsolatban. "Mert minden személy, ki nem sanyargatja magát ezen a napon, kirekesztetik népéből" (Lev. 23/28) így a Tóra Jom Kippurról.

A hetiszakasz többször említi, hogy az egyiptomi kivonulás emléke fontos eszköze az utódok nevelésének. "Mondd meg fiadnak, hogy ezért tette velem Isten, hogy kivezetett Egyiptomból" (Ex. 13/8). A pészáchi Hagadában szereplő négy fiú kérdését is megtalálhatjuk e fejezetben. "Lészen, ha azt mondják nektek fiaitok: minek nektek ez a szolgálat? (u.o. 12/26). Így a mai Széder-est szokásai is elsősorban a gyermekek nevelését szolgálják.

A hetiszakasz több más, a kivonulással kapcsolatos vallási törvényt is előír. A szabadulás hetében vérrel kellett megjelölni az ajtófélfát, hogy Izrael elsőszülötteit elkerülje az egyiptomi csapás - a tizedik. Azóta a zsidó házak ajtófélfáira a pergamenre írt szöveget (Sömá Jiszráel) Mezuzát helyezünk. ("Mezuza" eredetileg ajtófélfát jelent!) A Tefilin (a benne lévő szöveg) is az egyiptomi kivonulás emlékét őrző vallási előírás. "Legyen neked jelül a kezeden és emlékül szemeid között... hogy erős kézzel vezetett ki téged Isten Egyiptomból" (u.o. 13/9).

Hetiszakaszunk egyik legismertebb vallási rendelkezése az elsőszülöttek felajánlása Istennek. "Szenteld meg nekem az összes elsőszülötteket..." (Ex. 13/2). Az elsőszülöttek töltötték be a papi hivatást egészen az aranyborjú felállításáig. Akkor kicserélték őket a levitákkal. Azonban számuk kb. háromszázzal több volt a leviták számánál. Ezeknek ki kellett "váltaniok" magukat 1/2 sekellel. (Innen van mind a mai napig az elsőszülött fiúk kiváltási szertartása = pidjon hábén") A hagyomány

szerint Jákob nem az örökség miatt, hanem a papi hivatásért akarta megvásárolni az elsőszülöttséget.

Nem véletlen, hogy az egyiptomi kivonuláshoz annyi szertartás, vallási törvény fűződik. Nincs még egy olyan történelmi esemény, nincs még egy olyan múltbeli emlék Izrael életében, amely oly mély hatást gyakorolt volna népünk eszmevilágára, gondolkodására, mint a szabadulás Egyiptomból. Ez tanított meg minket arra a Hillél által közölt mondásra: AMIT MAGADNAK NEM AKARSZ, NE TEDD MÁSNAK.

Az oldalt szerkesztette:

Schöner Alfréd

בית כנסת בני ישראל

BZSH Hegedűs Templomkörzet

Benéi Jisráél Zsinagóga

1136 Budapest, Hegedűs Gyula u. 3.

06-30-644-9083, 06-1-340-5085

e-mail: hegedus@bzsh.hu;

<https://hegedus-zsinagoga.bzsh.hu/>